საქართველო

მიიღება განცხადებები

სტრიქონი პეტიტი 1-ლ გვერდზე 4 მანეთი მე-4-ე გვერდზე—3 მანეთი. გარეშე ცნობები შეთანხმებით სტრიქონზე არა ნაკლებ 6 მან.
სამგლოვიარო განცხადება—120 მან. 30 სტრიქონის. სამი საათის შემდეგ სტამბაში 150 მან.

გაზეთის გამოწერა ერთი წლით 1000 მან. შეიძლება ნაწილ ნაწილად გადახდა. 6 თვით 600 მ., 3 თვით 300 მან.
კანტორა ღია 9 ს.—3 ს. და საღ. 5—7 ს. უქმე-დღეებში კანტორა დაკეტილია.
კანტორის ტელეფ. 15—73.

ნელიწადი მეექვსე | ხუთშაბათი, იანვრის 29 1920 წ. № 20 | ფასი 4 მან.

აპოლლო — პირველად თბილისის ეკრანზე ახალი მხატვრული დადგმა

ლაქია

ლრმა ფსიქ. კინო-დრამა

გუხოვეცკის სცენარიით.

იქიას როლში ავტორი

პინო პალასი — პირელად გადაღებული თბილისში სააქც. საზ.-ბა „ფილმა“-ს მიერ

თავმოკვეთილი გვამი

კინოდრამა 6 ნაწილად სამოსამართლო ქრონიკიდან.

მთავარ როლებში პ. კაშევსკი და ლუი ბუფალო

ა. დავიდოვასა, მ. ანენსკის, ა. ტრიგო და ბ. კოვონცის მონაწილეობით.

მუსიკა ილლიუსტრ. ი. ხუდადოვისა.

კინო-თეატრი ოლოლას ქუჩა № 3. ფილმა — ახალი მხატვრული დადგმა ძმ. პატეს ატელიესი ფიქტო. ჰიუგოს რომანი

საზღვარ მოღვაწენი

დრამა 6 ნაწილიდ.

უმთავრეს როლებში ქ-ნი ბრბანე, ბ-ნი ეუბე ჟერარი, მონიე.

დასდგამს ანტუანი

უბედური შამა ივანე, ლრმად დამწუხრებულნი და გულ დამწვარი ძმები გიორგი და ვასილ, დები: მარგარიტა, ანასტასია და პელაგია, სიძე ალექსანდრე ჩიჩუა და მეუღლე მისი ლიზა კაპარავას ასული აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობ მოყვარეთ, რომ ულმობელმა სიკვდილმა გამოგვტაცა ჩვენი ძვირფასი და სასოება

ნინო (მინიკო) პაჭარავას ასულ,

ხუთშაბათს დღის 4-ზე, 29 იანვარს დანიშნულია გამოსვენება თბილისიდან ახალსენაკში. პარასკევს ახალსენაკში იქნება გადახდილი პანაშვიდი, შემდეგ დასაფლავება მოხდება სენაკის დედათა მონასტრის სასაფლაოზე. აქ თბილისში გამოსვენებამდე პანაშვიდი ყოველ დღე 4 საათიდან. (გრ. ზნის ქუჩა, № 5, საკუთარი სახლი).
2762 3—1

სახელმწიფო თეატრი

ევლახიშვილის ხელმძღვანელობით.

დღეს, იანვრის 29-ს

აგესალომ და ეთერი

ქართული კლუბი

შაბათს, იანვრის 31-ს

საოჯახო საღამო

რუსულ დრამა „ტარტოს“ მიერ წარმოდგენილ იქნება:

საბრალო ფედია

მხიარული კომედია 2 მოქ.

დიდი კონცერტი

ქ.ქ. ალეშკო, ზელიონაია, იანსი; ბ.ბ. პოლიაევი, როგჩევსკი.
დასაწყისი საღამოს 9 ნახ. ს. კლუბში შესვლა საზოგადო წესით.
345 3—1

ქიმერიონი

ქართველ მწერალთა კლუბი

(რუსთაველის პრ., 21, ყოფ. „ანონა“)

ყოველ დღე ღამის 11—5 ს. სადილი.

ანგლეხკოს რუმინული ორკესტრი

ორშაბათიდან იანვრის 26-დან ახალი

პროგრამა.

1) ჩინეთის ტუში, 2) მუსიკის გაკვეთილები, 3) სათბილობელი, 4) შოპენის ინსცენიროვკა, 5) ალომიეის ვალსი, 6) მეოცე საუკუნის ცეკვა

სტუმრების შეკრება იწყება საღამოს 10 საათზე.

რეჟისორი ლეო გალი — კონფერანსიე ნეჩაევი

ალმოსავლეთ- კავკასიის ნავთის მრეწველთა და ვაჭრობა აქციონერთა საზოგადოების გამგეობა

აცხადებს ნავთის მოყვარულთა საყურადღებოდ, რომ აღნიშნულ საზოგადოების თბილისის კონტორაში რუსთველის პროსპექტზე № 30 ბინა 3. იყიდება ნავთეულობა საქართველოსა სომხეთისთვის ცისტერნებში ნავთი, მაზუთი, ბენზინი, წასასმელი და სანათი ზეთი, იყიდება ნაწილ-ნაწილად საზოგადოების საწყობში. ქ. თბილისი ბათუმის შესახვევი № 3.

ალმოსავლეთ-კავკასიის ნავთ-მრეწველთა და ვაჭრების აქც. საზ. წარმომადგენელი ა. ლ. ბახტაძე.
2753 1—1

სრული განახლება

გალოშეგისა

რეზინის ლანჩით შეკეთება. პირობით, რომ ნაწუშავარი იყოს მტკიცე. მიხეილის პრ. № 129, მაღ.

რეზინის ლანჩეგის

იქვე ვაჭრობა გაახლებულ გალოშებით.
2766 1—1

ჩინთიდან მოღებულია ახალი პარტია

ნამდვილ ჩინური ჩაის

ს. გიულგეკიანის

ფირმით

ვაჭრობა ნარდად და ბითუმად 1, 1/2 და 1/4 გირვანქიან კოლოფებში. მანთაშევის სასტუმრო ეზო, სომხის ბაზარზე, ზემო სართული.
№№ 119 და 120. ტელეფონი 7—21
ვინც ჩვენს ჩაის იგემებს იგი სხვას არ მოისურვებს.

მიხეილის — **ალპრე** — **იანვრის 27-ს პირველად თბილისში**

პლეხანოვის ქუჩა, 91.

როდესაც ოცვიძეგს მხეცი

მხატვრული კინო-პიესა 5 მოქ.

რომანი „მესამე სქესი“

ივერის პატლეტეგი

ყოველ ღამე ორკესტრი.

დასაწყისი საღ. 5 ნახ. საათზე

საბურთალოზე—კომისარიატის პირდაპირ—საამხანაგო სავაჭრო „ჯეჯილი“-ს ლიკვიდაციის გამო იყიდება

საბაკალეინო მაღაზიის და ღვინის სარდაფის

მოწყობილობა

და აგრეთვე რკინის კასსა. ყიდვა შეიძლება მხოლოდ კვირას, თებერვლის 1-ს დილის 10 საათიდან 12-მდის.
2763 1—1

ხირურგიანტი-ასტროლოგი

იგეგს: წარსულს, აწმყოს და მოსავალს.

დაბადების თარიღით იქ არ მგოფეზედაც ლაპარაკობს.

მიღება 10—3 და 5—8 ს. მისამართი: თეატრალური ქუჩაბანდი, ივანოვის ნომრები, ოთახი № 12.
2765 4—1

კინეამ მინიონი

ბარიათინის ქ. რუსთაველის პრ. კუთხე.

28, 29, 30 და 31 იანვარს

სახელგანთქმული მოცეკვავე

ჯონსონი

სურათში

ძლიერი ადამიანი

დრამა 7 აქტად პუბიშევსკის რომანის ინსცენიროვკა. მეირხოლდის დადგმა. მონაწილენი: ქ. ხობლოვი, მ. ჟდანოვისა, ვ. მეირხოლდი, ჯონსონი და ვ. იანოვისა.

დასაწყისი საღ. 5 ს.

ფოთი

ნახიმოვის და ბერდიანსკის ქუჩების კუთხეზე სამხედრო ეკლესიის პირდაპირ იყიდება

ოქრი ან ერთი ნაჭერი მიწა

ზომით თითო ნაჭერი 200 ოთხ. კუთხი საჟენი.

პირობების გაგება შეიძლება ფოთში სასტუმრო „ბელვიუში“ ბერიძესთან.
2761 2—2

ბათომი და არტაანი

თავისთავად ცხადი იყო, რომ საქართველოსა მის მეზობელთა დამოუკიდებლობის ცნობის შემდეგ, ანტანტი გადავიდოდა იმ ტერიტორიის საკითხის გადაჭრაზე, რომელიც ამიერკავკასიაში მის დროებითი „ოკუპაციის“ საგანს შეადგენდა; ამ „ოკუპაციის“ უფლება გავრცელდა ბათომისა, არტაანისა და ყარსის ოლქებზედ,—იმ მხარეზედ, რომელსაც შეეხო 1918 წ. ბრესტ-ლიტოვსკის ხელშეკრულობა და რომელიც ამ ხელშეკრულობის ძალით ოსმალეთის ხელში გადავიდა თვით გამორკვევის უფლების შენარჩუნებით. აშკარა იყო, რომ ანტანტის „საოკუპაციო“ ფარგალი ამ ხელშეკრულების იურიდიული შინაარსით იყო დასაბუთებული. ეს იქიდანაც სჩანს, რომ ყველა იმ ადგილიდან, რომელიც ამიერ-კავკასიაში ოსმალეთმა იარაღით დაიპყრა 1918 წელში, ანტანტი მარტო ბათომისა და არტაან-ყარსის ოლქებში ჩადგა; ხოლო ახალციხე, ახალქალაქი და ერევნის გუბერნიის სომეხთა ტერიტორიის ერთი ნაწილი ოსმალეთსაც დააცლევინა და არც თვითონ ჩაიბარა; ეს მხარენი მან დაუბრუნა თავ-თავის პატრონებს კუთვნილებისამებრ.

ცხადია, რომ დღეს ანტანტის რეზოლიუციაც მარტო ამ სამ ოლქს შეეხება. ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკათა სუვერენობის ცნობის შემდეგ, ჯერი ამ სამი ოლქის ბედზე უნდა მიმდგარიყო.

ცნობები გვაქვს რომ, ეს ჯერი კიდევაც დამდგარა. თუმცა ამდენი ხნის აქ ყოფნით ინგლისის წარმომადგენლობა ურყევ რწმენას შეიმუშავებდა ბათომ-არტაანის ნაციონალური შინაარსისა და სახიერების შესახებ და ანტანტის სხვა წევრებსაც ყველა საჭირო ცნობას მიაწვდიდა, და ყოველივე ეს, დარწმუნებული ვართ, ობიექტიური სინამდვილის ძალითა და სამართლიანობის თვალსაზრისით მხოლოდ საქართველოს სასარგებლოდ იქნება, მაგრამ ჩვენ მაინც გვინდა ამ საკითხს მოკლეთ შევეხოთ.

ბათომ-არტაანის ოლქები ძველის ძველი ქართული ტერიტორიაა, მესხეთის ნაწილი, სადაც პირველ გაიფურჩქნა და გაიშალა ჩვენი კულტურა. დიდი ქრისტიანული შემოქმედების ხუროთ მოძღვრული ნაშთებით დღესაც მოფენილია, შეიძლება ითქვას, ყოველი მტკაველი მიწა ამ კუთხისა. მოსახლეობა ერთფეროვან ქართული იყო. და ძველი შავ-ბნელის დროის ზედი ზედ წარმოგზავნილმა გრიგალმაც ვერ შესძლო ამ მხრისთვის წაერთმია მისი ეროვნული სახე. ასე რომ დღეს ბათომის ოლქში 185.000 (1914 წლის სტატისტიკით) მცხოვრებიდან მხოლოდ 25 ათასია უცხო ეროვნების: სომეხი, თურქი, ქურთი, რუსი, ბერძენი და სხვანი, რომელთა მეტი წილი ქალაქ ბათომშია თავმოყრილი, ხოლო დანარჩენები გაბნეული არიან სხვა და სხვა კუთხის სოფლებში. შედარებით უფრო დაზიანებულია არტაანის ოლქი; აქ 103.000-ან ქართული მოსახლეობა თითქმის ნახევარს შეადგენს — 50.000. მეორე ნახევარი განაწილებულია სხვა ეროვნებათა შორის: სომხები—2000, თურქები—19000 ქურთები—16000, სხვა ქრისტიანი ერი: რუსი, ბერძენი და სხვა—16000. ასე რომ არტაანის ოლქშიც გაბატონებული ეროვნება—ქართველობაა და მარტო ეთნოგრაფიული უპირატესობით რომ საკითხი გადაეჭრათ და სხვა ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, მაშინაც საქართველოს უფლება არტაანზედ აშკარა და უდაოა. მაგრამ შეუძლებელია გადამწყვეტი სიტყვა ისტორიულ უფლებას არ მივაკუთვნოთ, რომელიც ამ მხარეში სინონიმია ათას ხუთასსზე მეტი წლის საქართველოს ფლობისა და ბატონობისა. დღეს გავერანებული ეს კუთხე—ქართველი ადამიანის კულტურის ღრმა და განიერი კალაპოტი იყო; ამ მხარეზედ საქართველოს უფლების აღდგენა—დაცვაა კულტურისა, აღიარებაა კულტურის უპირატესობისა და მისი უფლებისა ველურობასა და ბარბაროსობაზე.

სტრატეგიული და ეკონომიური თვალსაზრისიც, რომელიც აგრეთვე მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული ამ კუთხის სახელმწიფოებრივი ორიენტაციის გადაჭრის დროს, არტაანის ოლქს საქართველოს სხეულის ორგანიულ და განუკვეთელ ნაწილად წარმოადგენს.

ყველა ეს მოსაზრება მეტის სიძლიერით და უფრო მაღალის ხარისხით შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ბათომის ოლქის შესახებაც, რომლის მოსახლეობა, რიგორც დავინახეთ, ერთიანად და მასსიურად ქართულია.

ეს მხარე, რომელიც ოსმალეთმა საქართველოს გამოგლეჯა ახალციხე-ახალქალაქთან ერთად მეჩვიდმეტე საუკუნის დამდეგს, საქართველოს მისწრაფების მუდმივი საგანი იყო. ერეკლე მეფემ რუსეთთან 1783 წელს დადებულ ხელშეკრულობის ძალით ვალდებული ჰყო რუსეთი უზრუნველყოფ მთლიანობა არა მარტო მაშინდელი ქართლ-კახეთის, არამედ საქართველოსთვის შემოერთებინა დაკარგული მხარეებიც. (ხელშეკრულობის მეორე და მეოთხე სეპარტი არტიკლი.) ეს დავალება რუსეთმა მეტ წილად შეასრულა 1828 წელს ადრიანოპოლის ზავით ახალციხე-ახალქალაქის მაზრების დაბრუნებით და 1878 წ. ბათომისა და არტაანის მხარეთა დაბრუნებით. მართალია, რუსეთის ძალმომრეობამ საქართველოს სახელწოდება ამ მხარეებს კი არა, მაშინდელ—ქართლ-კახეთსაც კი წაართვა, მაგრამ დღეს მოისპო ამ ტირანის ბატონობა საქართველოზე და საქართველო აღდგა დამოუკიდებელი. საქართველოს ეს დამოუკიდებლობა იცნო ასტანტმა და დღეს მანვე სამოლოოდ საქართველოდ უნდა იცნოს ბათომისა და არტაანის მხარეც, რომელიც მას მხოლოდ დროებით ეპყრა.

ყველა საბუთი, რომლითაც კი შეიძლება ამ თუ იმ მხარის ამა თუ იმ სახელმწიფოს კუთვნილებად გამოცხადება,—იშვიათის სიცხადით გვიმტკიცებს რომ არტაანი და ბათომი—საქართველოა. ჩვენ დარწმუნებული ვართ რომ ამ ბოლო ხანში ანტანტის რეზოლუციაც ამას დაადასტურებს.

პრესის მაგერ

„ერთობა“, დღეს უკვე მთავრობის ოფიციოზი, იმავე ქუჩურ ლექსიკონს და მდაბალ გულისთქმას ადგია, როგორც იმ დროს, როდესაც იგი, ვითარცა უპასუხისმგებლო ორგანო, მყვირალა და ქვეყნურ დემაგოგიას აწარმოებდა. აი მორიგი ნინუში მისი სამწერლო ხასიათის სიმდაბლისა და გაბრწყინვლების:

„ცნობილია, რომ „საქართველოს“ არც ერთი უწყება და მისი ხელმძღვანელი არ ეჯავრება ისე, როგორც მიწათ-მოქმედების სამინისტრო და მისი ხელმძღვანელი ნ. გ. ხომერიკი. ეს არც გასაკვირია. ეს ხომ ის ჯგუფია, რომელიც მუდამ თავად-აზნაურობის გაშლილი სუფრის გარშემო ტრიალებდა და მისი მსუყე სადილ-ვახშმით მუცელს ივსებდა. დღეს ამ წოდების მამულების ჩამორთმევით ამ ფენიებს სახრავი შემოაკლდათ და აი ისინიც დღიან ღამიანა უყეფენ მიწათ-მოქმედების უწყებას და მის მინისტრს.

არა ერთი და ორი ჭორი და სიცრუე გაუვრცელებიათ ამ უწყების შესახებ, არა ერთხელ და ორხელ მიუტანიათ იერიში მასზედ დამფუძნებელ კრებაში და მისი ლანძღვა-თრევით გული ჯერებიათ. და ეს ნათლათ ამტკიცებს, რომ უწყებამ და მისმა ხელმძღვანელმა არა ერთი და ორი სასიკვდილო ჭრილობა მიაყენა ამ დროს მოქმედ წოდებას და მის დაქირავებულ დამცველებს. მათი გაწიწმატებაც სწორეთ აქედან წარმოსდგება.

„საქართველოს“ უკანასკნელი ნომერი ამ გაწიწმატების საუკეთესო ნიმუშია, ამ ნომრის მეთაურში უშვერი ლანძღვა-გინება, ინსინუაცია და ჭორები ისეა შეხავებული, რომ მაშინვე შეატყობთ თუ რა აწუხებს და რის მუცლის გვრემა აქვს მის ავტორს. გაზეთს არც კი რცხვენია განაცხადოს, რომ „კომისიებზე ახეული მილიონები იხარჯებაო“. და ეს მაშინ, როცა მთელი რეფორმების გატარებაზე ჯერ სამი მილიონიც კი არ დახარჯულა“.

ამგვარი სტრიქონების დამწერი რედაქციიდან ყურით უნდა გაათრიო და ბინა უნდა მიუჩინო ქუჩის ლაზლანდარათა თავშესაფარში. იმას გარდა, რომ ამის დამწერი ურცხვია და

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დღეს:

ბოლშევიკებმა ქ. ელისავეტგრადი აიღეს.

ჰელსინგფორსის კონფერენციაზე გადაწყდა ბალტიის სახელმწიფოებმა საბჭოთა რუსეთთან სეპარატიული ზავი არ შეჰკრან.

მესოპოტომიაში ეროვნული მოძრაობაა.

ჰოლანდიის მთავრობა ვილჰელმს გასასამართლებლად არ ანებებს მოკავშირეთა სახელმწიფოებს.

ჰოლონელები და ლატიშები ბოლშევიკებს ამარცხებენ.

საბჭოთა რუსეთს უმაღლესმა საბჭომ ბლოკადა მოჰხსნა.

საფრანგეთის ყოფილი მინისტრი პიშონი პარიზის პრესის სინდიკატის თავმჯდომარედ აირჩიეს.

წერილები:

მეთაური—ბათომი და არტაანი.

ვაპრობა-მრეწველობა.

ყოველ სიფაქიზეს მოკლებული, იგი უპკუოდ არის და ბრიყვიც. უპკუო და ბრიყვია, რადგან მას ვერ წარმოუდგენია, თუ საგაზეთო ჰოლემიკა დავამდაბლეთ და იმის გამოცნობას შეუდექით ვინ ვისი „ნასუფრალით აივსო მუცელი“, რომ მაშინ ცოცხალი მაგალითების ჩამოთვლით დამტკიცდება მარტო ახლად „გაბარინებულ“ მენშევიკების ურცხვობა და ცინიზმი, ტაციობა და ლორმუცელობა! თუ არ ამას, რას ამტკიცებს ის გარემოება, რომ ჩაფუნთულგზულის ლოყებით და ძვირფასი კრაველით à la mode დაიარება, გარდა ერთი ორისა, ყველა ის პოლიტიკურ ასპარეზზე გამოსული მენშევიკი, რომელიც არც გონიერებით და არც სოციალური მდგომარეობით დაჩაგრული პროპაგანდისტის ხარისხს ვერ გასცილებია!

რის დამამტკიცებელია ის, რომ რეკვიზიციით ნაშოვნ ავეჯეულობით და რეკვიზიცია მოხდენილ აპარტამენტებში ნებივრობს ამ პოლიტიკურ „მოღვაწეთა“ ლაშქარი, რომელსაც არამც თუ თავის დღეში არ უცხოვრიათ ასეთ სალუქობასა და ფუფუნებაში, არამდ სტუმრის როლშიაც არ უნახავთ ეს სანახაობა! აშკარაა, თქვენისთანა ლატაკებს და პროპაგანდისტებს ამგვარ ბინებს და მოწყობილობას ვერ წაართმევდით, წაართმევდით მხოლოდ იმ თავადს და აზნაურს, იმ ბურჟუას, ბიუროკრატს, ან სხვა იმათ, რომელთაც ასეთები ექნებოდა! აი ვისი ნასუფრალით და ნაოხრალით ბრძანდებით გასუქებული, „მუცელ-ავსებული“ და ჩაცმულ-დახურული!

და ამგვარი საქციელის ჩამდენი და ამგვარი ზნეობის პატრონი ბედავს სხვას უყიჟინოს სხვის ნასუფრალით და წანართმევით ცხოვრება!!

დაბრმავებულები ნუ გგონივართ მხოლოდ იმიტომ, რომ ამგვარ მხილებას არ ვაწარმოებთ! ამას მხოლოდ იმიტომ არ შვრებით, რომ ყოველივე სიბინძურე შეუძლებელია პრესის საგნად გავხადოთ!

გირჩევნიათ ჭკვიანად იყოთ და ენაზედ კლიტე დაიდვათ.

„ერთობის“ „მწერალი“ სცრუობს, როდესაც ამბობს, თითქოს „საქართველოს“ მოწინავე წერილი, რომელსაც იგი ეხება, „უშვერ ღანძღვა გინებას და ინსინუაციას“ შეიცავდეს. არაფერი ამის მზგავსი! რომ ყოფილიყო, განა „ერთობა“ არ მოიყვანდა, თავის საჰოლემიკო ჟანრის გასამართლებლ ად?! არის ერთი გარემოება; იმ მოწინავე წერილში დაბეჭდილია **ახალი მილიონი**, უნდა ყოფილიყო კი **ათეული მილიონი**. ამ წერილში არის სხვა კორექტურული შეცდომებიც: **ხიძნელე, ხიბნელეს** მაგიერ, და ორჯელ **ხომ** ის ორჯელვე **რომ** ის მაგიერ, და ბ ვა, რაიც წინადადებებს ძნელ გასაგებად და სინტაქსიურად მიუღებელს ჰხდის. მაგრამ მეორე-მესამე დღეს წერილის ავტორის რედაქციაში მოუსვლელობის გამო, ეს შეცდომები არ გასწორებულა და პატიოსანი მოკამათე ამ ციფრს უთუოდ გაუგებრობას და შეცდომას მიაწერდა, მით უმეტეს რომ წერილის მიზანი რეფორმის დანახარჯის გამოკვლევა კი არ იყო, არამედ აღნიშვნა უსისტემობისა და უდისციპლინობის მიწის ჩამორთმევა-განაწილებაში. „ერთობის“ „მწერალმა“ ამაზე ხმა გაკმინდა. აშკარაა, სათქმელი არაფერი ჰქონდა. ისე კი ხომერიკს საერთოდ გამოექომაგა! თქვენ რომ პატიოსანი ხალხი იყოთ, იმით არ დაკმაყოფილდებოდით, რომ მარტო დაკეტილ ოთახში — ფრაქციის ოთახში — გაგემათრახებიათ თქვენი მიწად-მოქმედების მინისტრი, არამედ ყველა ამ ბრალდებას, რომელსაც დახურულ სხდომაზე ხმარობდით და რომელიც ამ სხდომიდან გარეთ ხმაურით გამოგქონდათ, დამფუძნებელ კრების ტრიბუნიდანაც იტყოდით!

მაგრამ თქვენ ვინ მოგცათ ამ ს გაბედაობა, ან საპარლამენტო წესების და რეჟიმის ნამდვილი შეგნება! თქვენ ყოველივე ამას ღალატობთ, რადგან ერთმანეთის გატანით კიდევ დიდხანს გინდათ ალბათ სხვისი ნასუფრალითა და ნაოხრალით მუცლის ჩაპოხიერება!

პრესა

ჩვენს გაზეთში მოთავსებულ იყო აზრი თბილისის სომხურ გაზეთ „აზატავორისა“, სომხეთის მთავრობის de facto ცნობის შესახებ; დღეს მოგვყავს აზრი ერევნის სომხურ გაზეთ „არაჩი“-სა, რომელიც ამავე საგნის შესახებ 24 იანვრის მეთაურ წერილში ამბობს შემდეგს:

„დეპეშამ გვაცნობა, რომ პარიზის უმაღლესმა საბჭომ დაადგინა, ცნობილ იქმნას ფაქტიურად სომხეთის მთავრობა თავის ეხლანდელ საზღვრებში. ეს დიდი ისტორიული მოვლენა გამარჯვებაა იმ სისხლიან ისტორიისა, იმ მამაც ბრძოლისა, რომელსაც ეწეოდა თვისი ზურგით თავისუფლების მოყვარული სომხის მშრომელი ხალხი. თანდათან ედება საფუძველი სომხეთის რესპუბლიკის დამოუკიდებლობას, თანდათან ხორციელდებიან მისი საუკუნოებრივი მისწრაფებანი და წყურვილნი.

დღეს ჩვენი რესპუბლიკა ცნობილ იქმნა ფაქტიურად დამოუკიდებლად მის ეხლანდელს საზღვრებში, უნდა ღრმად დარწმუნებული ვიყოთ, რომ ხვალ ცნობილ იქნება ფაქტიურადაც და იურიდიულადაც გაერთიანებულ და დამოუკიდებელი სომხეთი.

მთელმა სომხის ხალხმა უნდა იდღესასწაულოს ეს ისტორიული დღესასწაული იმიტომ, რომ მისი შთამომავლობადან შთამომავლობაზე გადაცემულმა სისხლის ღვრამ თავისუფლებისათვის უნაყოფოდ არ ჩაიარა.

ჩვენი დამოუკიდებლობა არ არის წყალობა, დიდი სახელმწიფოების მიერ მოცემული, არამედ იგი არის ნაყოფი იმ შეუპოვარი ბრძოლისა, რომელსაც ჩვენ ვეწეოდით ჩვენი საუკუნოებრივი მტრების წინააღმდეგ. ჩვენი დამოუკიდებლობა არის გამარჯვება სომხის ტანჯული მშრომელი ხალხისა.

ჩვენი გმირული ბანაკისათვის, მუშებისა და მშრომელი გლეხობისათვის მომავალი დიდი დღესასწაული, მათი სრული გამარჯვების დღესასწაული იქნება იმ დღეს, რა დღესაც ჩვენ მივიღებთ თავისუფალს, დამოუკიდებელსა და გაერთიანებულს სომხეთს იმ საზღვრებში, რომელიც ჩვენ გვსურს.

ჩვენ ჯერ კიდევ ველით ამ გაერთიანებულ და დამოუკიდებელ სომხეთის ფაქტიურად და იურიდიულად ცნობის დიდს დღესასწაულს“.

უცხოეთი

აზერბაიჯანი

ზანგეზურის რაიონში

ბაქოში, აზერბაჯანის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის სახელზე მიღებულია შემდეგი დეპეშა:

„სომხები თავს იყრიან ჯებრალის მაზრის გარშემო, მდინარე აკარესთან. სომეხთა ძალები ბევრია. ყარაჩში საპარობს დაცვას. სომხების ვერაგობა აუწერელია. გთხოვთ დაუყოვნებლივ მიიღოთ გადამწყვეტი ღონისძიებანი“. პარლამენტის წევრი ჯალილ სულთანოვი.

კანონპროექტი ბოროტმომქმედთა სასჯელის პატიების შესახებ.

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ცნობის გამო, იუსტიციის სამინისტრო იმუშავებს კანონპროექტს პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ბოროტმომქმედთა სასჯელის პატიების შესახებ.

სომხეთი

სომხეთის დამოუკიდებლობა.

სომხეთის დამოუკიდებლობის აღიარების ამბავი მთელ სომხეთს ელვის სისწრაფით მოედო. ერევნის ყველა ქუჩები მორთული იყო ეროვნულ ალმებით. ყოველ კუთხეში დიდი მოძრაობა იყო. ქალაქის კომენდატი კაპიტანი ხატუნი სამხედრო მუსიკით მივიდა პარლამენტთან და მიულოცა სასიხარულო ამბავი თავმჯდომარე ა. სააკიანს. ა. სააკიანმა თავის საპასუხო სიტყვაში აღნიშნა რომ დღეს სომხეთი ზეიმობს თავის დამოუკიდებლობის აღიარებას და ის ელის უფრო იმ დ ზეიმს, როდესაც სომხეთი იდღესასწაულებს თავის დამოუკიდებლობას ერზრუმში, მუშში, ბითლისში და სხვა ოსმალოთ სომხეთის ქალაქებში.

ხატისოვის ჩამოსვლისას საქართველოდან, მინისტრ-თავმჯდომარეს შეხვდნენ მთელი კომენდანტის შემადგენლობა, დიდი ბრიტანეთის წარმომადგენელი გრესსი და კურტი.

ხატისოვმა წარმოსთქვა სიტყვა, სადაც შეეხო სომხეთის დამოუკიდებლობის აღიარების საკითხს.

იანვრის 24-ს საღამოს პარლამენტში შესდგა საზეიმო სხდომა.

ამავე დღეს სომხეთის მთავრობამ დაუგზავნა დეპეშები უმაღლეს მოკავშირეთა საბჭოს თავმჯდომარეს და ინგლისის გარეშე საქმეთა მინისტრს ლორდ კერზონს და სომხეთის საზავო დელეგაციას პარიზში ა. აგარონიანს და პოლოს ნუბარს.

ყველა დეპეშებში გამოთქმული იყო მადლობა სომხეთის დამოუკიდებლობის ცნობის გამო და იმედი იმის რომ ახლო მომავალში განხორციელდება დიდი გაერთიანებულ სომხეთის იდეაც.

სომხეთ-ქურთისტანის შეთანხმება

ხანგძლივი მოლაპარაკების შემდეგ, პარიზში მოხდა სომხეთ-ქურთისტანის შეთანხმება სადავო ტერიტორიის გარშემო.

გოხტანში

ქ. გუმბრიდან მიღებულია შემდეგი დეპეშა: „თათრებმა ამოჟლეტეს აკულისის მცხოვრებლები. გაიტაცეს ქალები. იანვრის 3-ს 500 შეიარაღებული თათარი დაეცა სოფელ ცაგნას (ჩანანაჩი) მცხოვრები მედგრად დაუცვდნენ და თათრები უკუ აქციეს.

დაღესტანი

გარდატეხა კაბი-კუმუხში

„ვოლნი გორეცის“ გადმოცემით კაბი-კუმუხში დაღესტნელ კომუნისტების წინამძღოლის იბრ ალმიტაევ ს რამდენიმე შეიარაღებულ ძალებით პოლიტიკურ ცხოვრებაში გარდატეხა მოუხდენია. ძველი მთავრობა გარეკილია. შეიპყრეს კონტრ-რევოლიუციონერები და ყველა ისინი ვინც წინად ბოლშევიზმის წინააღმდეგ გამოდიოდა.

რუსეთი

რუსეთის ბლოკადის გარშემო.

საბჭოთა მთავრობისა და ანტანტას შორის მომხდარ შეთანხმების შესახებ „Times“-ი აღნიშნავს, რომ მთელი ქვეყნიერების ნახევარს რუსეთი აწვდიდა ხე-ტყეს. გაზეთი ჰფიქრობს, რომ რუსეთს მარტო ხე-ტყის სიმდიდრით შეუძლია მ-კლე ხანში გადაიხადოს ყველა ომით გამოწვეული ვალები და, ჯარდა ამისა, ვაუწიოს არსებითი დახმარება გახადგურებულ რაიონების აღდგენის საქმეს იმ პირობით, თუ კი გაყვანილი იქნება რკინის გზები რუსეთის ტყიან რაიონებში.

ინგლისი

კავკასიაში ინგლისის ჯარის გამოგზავნის შესახებ.

(ს. დ. ს.)

ინგლისური გაზეთი „ტაიმსი“ იუწყება, გავრცელებული ხმები, ვითომ მოკავშირეებმა გადასწყვიტეს კავკასიაში გაგზავნონ ინგლისის დიდი ძალები, სიმართლეს სრულიად არა შეეფერება.

იტალია

რუსეთის საკითხი

როგორც რომიდან იტყობინებიან ნიტიმ დაითანხმა ლლოიდ ჯორჯი რუსეთთან კომერციულ კავშირის დაჭერის შესახებ, კლემანსო, რომელიც ჯერ იზიარებდა იტალიის თვალსაზრისს ბოლოს მაინც მიემხრო იტალიელ პრემიერ-მინისტრის აზრს.

საფრანგეთი

ელჩახელები მილიერანთან ხადარბაზოდ.

(საქ. დეპ. სააგ.).

მილიერანი სტრასბურგში კვირას დილით მივიდა. უმაღლეს კომისარის სასახლეში მან მიიღო ელზას-ლორენის უმაღლესი საბჭო. თავმჯდომარემ სხვათა შორის განაცხადა: თქვენ შემოიტანეთ სამართლიანობისა და ლმობიერების სული. თქვენ შემოიტანეთ ოლქში რეჟიმი, რომელიც გერმანიის აუტანელ რეჟიმისაგან სრულებით განსხვავდება. თქვენის წყალობით, ყოველგვარი სიძნელეს თავიდან ადვილად ავიცდენთ. ჩვენ გვაჩვენეთ თქვენ, რომ საფრანგეთის რესპუბლიკის თვალში ყველა მოქალაქის უფლებისადმი და რწმენისადმი პატივისცემა ერთნაირია. ყველა თანასწორი და თავისუფალია და რომ ელზას-ლორენის მცხოვრებთ ყოველთვის მხურვალეთ უყვარდათ საფრანგეთის რესპუბლიკა. შემდეგ მილიერანი წავიდა ქალაქის თვით-მართველობაში, სადაც ქალაქის თავმა მიართვა მას მხატვრული ნაწარმოები. მილიერანი პარიზში წავიდა კვირას საღამოს.

ოსმალეთი

ოსმალეთის ბუნებრივი სიმდიდრეთა შესწავლა

„ბოსფორი“ სარწმუნო წყაროებიდან იტყობინება, რომ სტამბოლში მოეგზავრება მოკავშირეთა საერთაშორისო კომისია, რომელსაც დავალებული აქვს უმაღლესი საბჭოსაგან ოსმალეთის ბუნებრივი სიმდიდრეთა შესწავლა. ამავე კომისიამ უნდა გამოარკვიოს თუ რა პირობებში შეიძლება ამ სიმდიდრეთა გამოყენება, ოსმალეთისაგან ასაღებ ჯარიმის გასანაღდებლად

არჩევნების შედეგები ოსმალეთში.

მიუხედავად ანტი-ითთიჰატიურ პრესის მიერ ატეხილი ხმაურობისა, პარლამენტის არჩევნების დროს ითთიჰატელებმა გაიმარჯვეს, როგორც სტამბოლში, აგრედვე პროვინციებშიც. მათი გამარჯვება მეტად საგრძნობია დედა-ქალაქში, ხალხზე უმეტესად უმოქმედნია მუსტაფა-ქემალის აგიტაციას, რომელიც, როგორც ახალი ფაქტებით მტკიცდება, წმინდა ითთიჰატური ხასიათის ყოფილა. ამრიგად მომავალი პარლამენტი იქნება ერთგვარი ითთიჰატური მეჯლისი.

ითთიჰატის მოწინააღმდეგეთა მდგომარეობა მეტად დაეცა არჩევნების ამგვარი შედეგის წყალობით; ისინი პროტესტს აცხადებენ არჩევნების ცალმხრივობის წინააღმდეგ.

მუშათა მოძრაობა სტამბოლში.

სტამბოლის მუშათა ორგანიზაციებს მიუმართავთ შინაგან საქმეთა მინისტრისათვის თხოვნით, რომ შემოღებულ იქნას კანონი კვირა დღით დასვენების შესახებ. მინისტრს ამის შესახებ მიუმართავს სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარისათვის და უთხოვნია ამ კანონპროექტის გამომუშავების დახმარება. მუშათა ორგანიზაციები თხოულობენ აგრეთვე სამუშაო დროის შემცირებას და სამუშაო ჭირის მომატებას.

ჩეხო-სლოვაკია.

კონსტიტუცია.

ჩეხო სლოვაკიის რესპუბლიკის კონსტიტუციის უმთავრესი პრინციპები ასეთია: 1) ერთი და იგივე პიროვნება არ შეიძლება არჩეულ იქნას პრეზიდენტად ორ წელიწადზე ზევით.

2) პრეზიდენტი აღჭურვილია შეუვალობის უფლებითა და პასუხს აგებს სასამართლოს წინაშე მხოლოდ სახელმწიფოებრივი ღალატის გამო.

3) პარლამენტი ორ პალატისგან შესდგება: სეიმი და სენატი.

ამერიკა

სოციალისტ დეპუტატების ძალით განდევნა ნიუ-იორკის საოლქო პარლამენტიდან.

ნიუ-იორკის საოლქო პარლამენტის თავმჯდომარემ წარმოსთქვა სოციალისტ-დეპუტატების წინააღმდეგ მიმართული აღელვებული სიტყვა რომელშიაც ამტკიცებდა, რომ სოციალისტურ პარტიის პრინციპები მიუღებელნი არიან და აშკარად ეწინააღმდეგებიან ნიუ იორკის ოლქის და საზოგადოდ მთელი ქვეყნის ინტერესებს.

ამის შემდეგ პარლამენტმა 40 ხმის უმეტესობით წინააღმდეგ 6-ისა დაადგინა გამორიცხოს თავისი შემადგენლობიდან 5 სოციალისტი დეპუტატი, სანამ გამოირკვევოდეს მათი ამორჩევის პირობების გამოძიების შედეგები სოციალისტ დეპუტატებმა არ მოისურვეს სხდომის დარბაზის დატოვება, რის გამოც თავმჯდომარემ განკარგულება მოახდინა, რომ იძულებითი წესით გაიყვანონ ისინი დარბაზიდან. შეიარაღებულმა ნაცვალმა, რომელიც საპარლამენტო ტრადიციის ძალით სამხედრო ძალას წარმოადგენს, გაძევებული დელეგატები მიაცილა გასასვლელ კარებამდე. („ტან“, იან. 9).

ბოლშევიზმი ამერიკაში.

კონგრესში შეტანილია პროექტი, რომლის ძალით უნდა აიკრძალოს ყველა ანტი-საზოგადოებრივი მოძღვრება, როგორც ბოლშევიზმის პროპაგანდა, ანარქიული მიმდინარეობა და სხვა. სასჯელი ამის მოწინააღმდეგეთა იქნება 20 წლ. დატუსაღება.

ბრძოლა კომუნისტების წინააღმდეგ.

შეერთებულ შტატების მთავრობა ენერგიულ ზომებს ღებულობს კომუნისტების წინააღმდეგ. ამერიკის კომუნისტებს უცხოელები მეთაურობენ, მათი მუშაობა განსაკუთრებით შავკანიანებში სწარმოებს. გამოაქვეყნეს სოციალისტური დეკლარაცია „მწარმოებელ რესპუბლიკის“ ლოზუნგით. მთავრობის განკარგულებით ყველა უცხოელები ამერიკიდან გადიან. დატუსაღებულია ხელმძღვანელი კომუნისტები.

იაპონია

იაპონია და ციმბირი

ვაშინგტონიდან იტყობინებიან რომ ქრისტეშობისთვის გასულს იქ ლანსინგის და იაპონიის ელჩის შორის ციმბირის საკითხის შესახებ თათბირი გამართულა. იაპონიაც იმავე აზრისა არის, რომ თუ შეერთებულ შტატებს არა სურთ ციმბირში შესვლა და მისი გამაგრება—მაშინ იაპონია მიზან შეწონილად ჩასთვლის იმ ხაზის დაჭერას, რომელიც აქ ამამად უჭირავს და თუ საჭიროც იქნება იგი მიუმატებს სამხედრო ძალაც. იაპონიას სურს რომ შეერთებულ შტატებთან იაპონიის საკითხი ერთად გამოიმუშავოს.

იაპონიის პრეტენზია კიაო-ჩიაოზე.

(საქ. დეპ. სააგ.)

პეკინიდან იუწყებიან: იაპონიის ელჩმა ამცნო ჩინეთის მთავრობას, რომ საზაკო ხელშეკრულობის ძალით იაპონიას უნდა გადაეცეს კიაო-ჩიაოზე ის უფლებანი, რომლითაც წინეთ გერმანელები სარგებლობენ მაზე. ამის გამო იაპონია მზათ არის ჩინეთის მთავრობასთან გამართოს მოლაპარაკება—თუ იგი თანახმა იქნება ამ მოლაპარაკებისა.

შვეიცარია

ადლერის სიკვდილი

როგორც დეპეშით ჟენევიდან იტყობინებიან, გარდაიცვალა შვეიცარიის საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი ადლერი, იმ შევიწროების გამო, რომელიც მან რუსეთში ყოფნის დროს გადიტანა.

სირია

საფრანგეთის პრესა არაბეთის შესახებ.

საქ. დეპ. სააგ.).

„ეხო დე-პარიზ“-ში მორის ბარი სწერს სირიის საკითხს შესახებ სანამ სირია საფრანგეთის მფარველობით ისარგებლებს ავტონომიით, მანამდის ჩვენ მას არ მოვსთხოვთ დამორჩილებასო. ჩვენ არ გვსურს ვიბატონოთ და ჩვენი მფარველობით ვისიმე ექსპლატაცია გავსწიოთ. ჩვენ და ინგლისს გვსურს არაბეთის ძველ კულტურას დასავლეთის ცივილიზაციის პრინციპები დავამყნათო.

გულგარეთი

არეულობა ბულგარეთში.

(საქ. დეპ. სააგ.)

იან. 24. „ვარშავსკოე სლოვოს“ პარიზიდან აუწყებენ; „ბულგარეთის მინისტრთა საბჭომ გადასწყვიტა არეულობის გაძლიერების გამო საზღვარი დაკეტოს და გააძლიეროს მოსაზღვრე რაზმები დუნაიზე და დობრუჯზე. მეფე ბორისმა საფრანგეთის გენერალს ფრანშე დე ესპერეს მიმართა შეკითხვით შეიძლება თუ არა იმედი იქონიონ სოფიაში მყოფ საფრანგეთის ჯარის ბოლშევიკების წინააღმდეგ ბრძოლაში დასახმარებლად.

ჰოლანდია

ჰოლანდიის მთავრობა უარს ამბობს ვილჰელმ მე 2 ის გაცემაზე.

(საქ. დეპ. სააგ.)

ჰოლანდიის უარს ვილჰემ მეორის გაცემაზე ბრიუსელში დიდის აღშფოთებით შეხვდენ. ყურადღებას აქცევენ იმ გარემოებას რომ ექს-კაიზერი მთელი თავისი მეფობის განმავლობაში სცდილობდა თავშეფარების უფლების მოსპობას ჰოლიტიკურ დამნაშავეთათვის და ამ მიზნით კავშირიც კი შეკრა... (დამახინჯებულია) ყოველი დანაშაული რომელიც აკრძალული იყო ჰაგის ხელშეკრულობით და ვილჰელმი ჩაიდინა სათანადოთ დასჯილი უნდა იქნეს. ბრიუსელში იმედს გამოსთქვამენ, რომ ამის გამო მოკავშირენი ყოველ გვარ ღონეს იხმარენ, რათა ჰოლანდიისადმი წაყენებული მოთხოვნილება იქნეს დაკმაყოფილებული.

ბოლშევიზმი აზიაში

„Le Temps“-ის 5 იანვრის №-ში „ჰბეჭდავს თავის კორესპონდენტის ტელეგრამას ლონდონიდან სათაურით ბოლშევიზმი აზიაში,“

„სამხედრო მინისტრმა ჩერჩილმა წარმოსთქვა სიტყვა ზუდერ-ლანდში. ამ სიტყვაში სამხედრო მინისტრი განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევს იმ საშიშროებას, რომელსაც წარმოადგენს ევროპისა და ბრიტანეთის იმპერიისათვის ბოლშევიზმის გავრცელება შუა აზიაში. მცირე აზიაში ახალი ძალები თავს იჩენენ, განაცხადა მინისტრმა და თუ ბოლშევიზმი და თურქული მუსულმანიზმი ერთმანეთს ხელს გაუწვდიან, მდგომარეობა დიდი ბრიტანეთისთვის სამძიმო შეიქნება„ კარგი იქნება ინგლისის სამხედრო მინისტრის სწორი შეხედულებას ყურადღებით მოეპყრობოდეს ბათომის გენერალ-გუბერნატორი, ვინაიდან ადგილობრივ ადმინისტრაციის გაუგებარ დაუდებრობის გამო სწორედ ბათომი გადაიქცა ამ ბოლო დროს ყველა ბნელ ძალთა სათარეშო სარბიელად.

ალ. ასათიანის და შრედერის საქმე

როგორც მკითხველებს მოეხსენება, დამფუძნებელი კრების წევრის ალ. ასათიანის მიერ დამფუძნებელ კრებაში წარმოთქმულ სიტყვის გამო, რომელშიც იგი ეხებოდა მომარაგების სამართველოს მოქმედებას და ამ დაწესებულების მოხელის შრედერის საქართველოს ინტერესებისათვის მავნე მოქმედებას, ბ-ნმა შრედერმა მოათავსა წერილი გაზ. „ვოზროჟდენიეში“ და „ბორბაში“, რომელშიაც იგი ბრალს სდებდა დეპუტატ ასათიანს ყალბ ცნობების გავრცელებაში. ხსენებული გაზეთების № ები ჩვენ გაუგზავნეთ ბ-ნ ალ. ასათიანს, რომელიც ამ ჟამად სოხუმში იმყოფება და გუშინ მისგან რედაქციამ შემდეგი შინაარსის დეპეშა მიიღო:

„ვოზროჟდენიეში“ მოთავსებულ შრედერის ხელსტაკოვისებურ წერილს, ზედმეტათ ვსთვლიდი მეპასუხნა. დღეს მივიღე გაზეთი „ბორბა“. ენერგიული უარყოფით ჩამოვალ თბილისში და ვეცდები საშუალება მივცე ბ-ნ შრედერს წარსდგეს სასამართლოს წინაშე, მაგრამ არა როგორც ბრალმდებელი, არამედ როგორც ბრალდებული. დაწვრილებით წერილით.

ალ. ასათიანი.

ახალი ამბები

მთავრობაში

იანვრის 15-ს სხდომაზე მთავრობამ დაადგინა მილიციის შტატის შესახებ

მაზრების, რაიონების და სოფლის საზოგადოებათა ადმინისტრაციისა და მილიციის შტატები მიღებულ იქმნას და გადაეცეს დასტურისათვის დამფუძნებელ კრებას მილიციის შესანახი ხარჯების გაღება ხდებოდეს ძველი წესით, თანახმათ არსებულ კანონისა.

სასანიტარო გადასახადის მყიდველზედ გადატანის შესახებ

დაკმაყოფილებულ იქმნას ქ. გორის თვითმართველობის შუამდგომლობა და მიენიჭოს მას უფლება, სასანიტარო გადასახადის მყიდველზედ გადამტანი თანახმად წ/წ. 17 ოქტომბრის დეკრეტისა, დასაჯოს ადმინისტრატიული წესით.

განათლ. სამინისტროში

თავის ხარჯზედ ევროპაში წასულ სტუდენტთა მდგომარეობა

პარიზში მყოფი საქართველოს დელეგაციის თავმჯდომარე ბ. ჩხეიძე ატყობინებს საგარეო საქმეთა სამინისტროს, რომ ზოგიერთი იმ სტუდენტ თაგანი, რომელნიც თავის ხარჯით გაემგზავრენ საზღვარ გარედ დიდ გაჭირვებას განიცდიან. ამის გამო განათლების სამინისტრომ სთხოვა საგარეო საქმეთა სამინისტროს აცნობოს მას თუ რომელ სტიპენდიანტ სტუდენტებმა ვერ მოახერხეს საზღვარ გარედ გამგზავრება. სამინისტროს განზრახვა აქვს მათი სტიპენდიები დანიშნონ ევროპაში თავის ხარჯზედ მყოფ სტუდენტებს, რომელთაც უჭირთ.